

Koulutuskeskus Salpaus, koulutusalaesittely talonrakennusalan, talotekniikan, pintakäsittelyn, puuteollisuuden ja kiinteistöpalvelun perustutkinnot

Yhtymähallitus 21.9.2026
1/00.02.01/2026

Opetuslapäällikkö Tero Lehtinen esittelee rakennusalan, talotekniikan, pintakäsittelyn sekä kiinteistöpalvelun perustutkintokoulutuksia. Lisäksi kokouksessa on asian käsittelyn yhteydessä läsnä vararehtori Jarmo Kröger ja johtaja, Tarja Laaksonen.

Rakennusalan perustutkinto

Rakennusalan perustutkinnossa opiskelijan on mahdollista valita yksi osaamisala kolmesta eri vaihtoehdosta. Talonrakennuksen osaamisala, kivialan osaamisala tai maarakennuksen osaamisala.

Rakennusalan yhteishaussa Lahden aloituspaikkamäärä oli 65 ja koulutuksessa aloitti 65 opiskelijaa. Ensisijaisia hakijoita oli 34, toiselle sijalle hakeneita 45 ja kolmannelle sijalle hakeneita 55.

Heinolassa aloituspaikkoja oli 5 ja koulutuksessa aloitti 12 opiskelijaa. Ensisijaisia hakijoita oli 5, toiselle sijalle hakeneita 7 ja kolmannelle sijalle hakeneita 7.

Työssäoppimisen mahdollisuudet ovat alalla kohtalaiset, mutta työllistymistilanne on tällä hetkellä heikko.

Talonrakentaja, Rakennusalan perustutkinto, Talonrakennuksen osaamisala

Rakennusalalla rakennetaan uusia ja korjataan olemassa olevia rakennuksia sekä ylläpidetään rakennettua ympäristöä. Talonrakennuksen osaamisalalla opiskelija oppii tekemään rakennustyömaan perustus- ja runkovaiheen töitä, ulko- ja väliseinärakenteita sekä vesikaton runkotöitä eristystöineen suunnitelmien ja asiakirjojen mukaisesti. Koulutus antaa valmiudet käyttää nykyaikaisia työvälineitä, materiaaleja ja työtapoja sekä toimia laatutietoisesti, turvallisesti ja yhteistyökykyisesti erilaisissa työympäristöissä. Opintoja suoritetaan oppilaitoksessa, Salpauksen työmailla, työelämässä ja asiakastöissä. Nykypäivän rakentamisessa korostuvat kestävä kehitys, ympäristövastuu, elinkaariajattelu sekä valmiudet toimia niin uudis- kuin korjausrakentamisessa. Valmistuneet voivat työllistyä monipuolisesti rakennusalalle, elementtiteollisuuteen, myynnin ja markkinoinnin tehtäviin tai yrittäjiksi.

Tutkinto muodostuu pakollisista ja valinnaisista opinnoista. Pakollisina tutkinnon osina kaikki opiskelevat rakennustyömaalla toimimista sekä perustus- ja runkovaiheen töitä. Valinnaisia opintoja ovat esimerkiksi ulkoeristystyöt, raudoitus ja betonointi tai rakennuksen ulkopuolinen vedeneristys.

Koulutuksen pääasiallisessa toteutuksessa ensimmäisenä vuonna opitaan ammatin perusteita oppilaitoksessa. Toisena vuonna osaamista syvennetään Salpauksen talotyömailla ja kolmantena vuonna opinnot painottuvat työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen. Opiskelijan opintopolku suunnitellaan kuitenkin yksilöllisesti hänen aiemman osaamisensa, tavoitteidensa ja työelämän mahdollisuuksien perusteella.

Kivirakentaja, Rakennusalan perustutkinto, Kivialan osaamisala

Kivirakentaja työskentelee ympäristö-, piha- ja rakennuskohteissa erilaisissa kiviasennus- ja pintarakennustöissä. Koulutuksessa opitaan tekemään kiviasennusten pohjarakenteita sekä asentamaan erilaisia ympäristö-, pihakivi-, julkisivu- ja sisustuskivikohteita suunnitelmien mukaisesti. Opiskelija oppii käyttämään alan työvälineitä, materiaaleja ja työmenetelmiä turvallisesti ja laadukkaasti sekä toimimaan osana rakennusalan työyhteisöä. Opintoja suoritetaan oppilaitoksessa, työmailla, työelämässä ja mahdollisuuksien mukaan asiakaskohteissa. Valmistuneet voivat työllistyä esimerkiksi ympäristö- ja piharakentamiseen, rakennuskiviasennuksiin sekä korjaus- ja uudisrakentamisen työtehtäviin.

Salpauksessa koulutuksen painopiste on kivituoitteiden ja luonnonkiven asentamisessa sekä ympäristö- ja piharakentamisen kohteissa. Luonnonkiven louhintaan ja kivituoitteiden valmistukseen liittyvää osaamista voidaan hankkia silloin, kun työelämässä on tarjolla tarkoituksenmukaisia oppimisympäristöjä ja työpaikkoja.

Kivialan toteutuksia kehitetään jatkossa entistä tiiviimmin yhdessä maarakennuksen osaamisalan kanssa, sillä osaamisalat täydentävät toisiaan erityisesti ympäristö-, piha- ja infrarakentamisen työtehtävissä.

Maarakentaja, Rakennusalan perustutkinto, Maarakennuksen osaamisala

Maarakentaja on infra- ja yhdyskuntarakentamisen ammattilainen, joka rakentaa ja kunnossapitää yhteiskunnan toiminnan kannalta keskeisiä rakenteita, verkostoja ja liikenneympäristöjä. Koulutuksessa opitaan tekemään tavanomaisia maarakennustöitä, asentamaan kunnallisteknisiä sade- ja jätevesijärjestelmiä sekä vesijohtoja varusteineen ja toimimaan erilaisissa rakennuskoneiden avustavissa tehtävissä. Opiskelija oppii käyttämään alan työvälineitä, materiaaleja ja työmenetelmiä turvallisesti, laadukkaasti ja ympäristövastuullisesti sekä toimimaan osana rakennus- ja infrarakentamisen työryhmiä.

Tutkinnon opinnoissa voidaan painottaa esimerkiksi verkosto-, ympäristö- ja viherrakentamista, asfaltointia, betonointia tai muita työelämän tarpeita vastaavia osaamiskokonaisuuksia. Oppiminen tapahtuu oppilaitoksessa, Salpauksen työmailla sekä työelämässä. Valmistuneet voivat työllistyä esimerkiksi maarakennus- ja kunnallisteknisiin tehtäviin, ympäristö- ja viherrakentamiseen sekä infrarakentamisen monipuolisiin asennus- ja kunnossapitotehtäviin.

Salpauksessa koulutuksen vahvuuksia ovat verkosto- ja ympäristörakentamisen perustaidot sekä työelämlähtöinen oppiminen aidoissa työkohteissa. Maarakennuksen ja kivialan toteutuksia tarkastellaan ja kehitetään jatkossa yhtenä kokonaisuutena, mikä mahdollistaa joustavammat opintopolut ja vastaa entistä paremmin ympäristö-, piha- ja infrarakentamisen työelämän osaamistarpeisiin.

Talotekniikan perustutkinto

Talotekniikan perustutkinto antaa valmiudet rakennusten teknisten järjestelmien asentamiseen, käyttöönottoon, huoltoon ja kunnossapitoon. Salpauksessa opiskelija voi suuntautua putkiasennuksen tai ilmanvaihtoasennuksen tehtäviin. Oppiminen tapahtuu monipuolisesti oppilaitoksessa, työmailla ja työelämässä.

Tutkinto tarjoaa hyvän väylän sekä työelämään että jatko-opintoihin ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa.

Talotekniikan yhteishaussa Lahden aloituspaikkamäärä oli 35 ja koulutuksessa aloitti 35 opiskelijaa. Ensisijaisia hakijoita oli 62, toiselle sijalle hakeneita 78 ja kolmannelle sijalle hakeneita 52.

Työssäoppimisen tilanne on alalla hyvä ja työllistymistilanne on kohtalainen.

Putkiasentaja

Putkiasentaja työskentelee rakennusten lämpö-, vesi- ja viemärijärjestelmien asennus-, huolto- ja korjaustehtävissä. Koulutuksessa opitaan asentamaan ja ylläpitämään erilaisia putkisto- ja lämmitysjärjestelmiä sekä käyttämään alan työvälineitä, materiaaleja ja työmenetelmiä turvallisesti ja laadukkaasti. Opiskelija oppii toimimaan rakennustyömailla yhteistyössä muiden ammattilaisten kanssa sekä palvelemaan asiakkaita erilaisissa uudis- ja korjausrakentamisen kohteissa. Opintoihin kuuluu myös hitsaustaitojen ja huolto-osaamisen kehittämistä. Valmistuneet työllistyvät monipuolisesti esimerkiksi LVI-urakointiin, huoltopalveluihin, teollisuuteen, kunnallistekniikkaan sekä kiinteistöjen ylläpidon tehtäviin.

Ilmanvaihtoasentaja

Ilmanvaihtoasentaja vastaa rakennusten ilmanvaihtojärjestelmien asennuksesta, käyttöönotosta, mittauksesta, säädöstä sekä huollosta. Koulutuksessa opitaan asentamaan ilmanvaihtokanavistoja, mittaamaan ja tasapainottamaan ilmamääriä sekä huoltamaan ilmanvaihtokoneita ja järjestelmiä. Opiskelija perehtyy sisäilmaston laatuun, energiatehokkuuteen ja terveellisten rakennusten toteuttamiseen. Oppiminen tapahtuu käytännönläheisesti oppilaitoksessa, työmailla ja työelämässä. Valmistuneet voivat työllistyä ilmanvaihtojärjestelmien asennus-, huolto-, mittaus- ja säätötehtäviin sekä puhdistus- ja kunnossapitopalveluihin.

Pintakäsittelyalan perustutkinto

Pintakäsittelyalan perustutkinto antaa valmiudet erilaisten pintojen käsittelyyn, suojaamiseen, viimeistelyyn ja uudistamiseen. Salpauksessa koulutuksen pääpaino on rakennusmaalauksen osaamisalassa. Teollisen pintakäsittelyn, tuotemaalauksen ja lattianpäällystyksen osaamista voidaan hankkia opiskelijan henkilökohtaisen opintopolun ja työelämässä tarjolla olevien oppimisympäristöjen mukaisesti.

Pintakäsittelyalan yhteishaussa Lahden aloituspaikkamäärä oli 20 ja koulutuksessa aloitti 20 opiskelijaa. Ensisijaisia hakijoita oli 40, toiselle sijalle hakeneita 36 ja kolmannelle sijalle hakeneita 29.

Työssäoppimisen tilanne on alalla hyvä, mutta työllistymistilanne on tällä hetkellä heikko.

Maalari, Pintakäsittelyalan perustutkinto, Rakennusmaalauksen osaamisala

Rakennusmaalari työskentelee uudis-, korjaus- ja saneerausrakentamisen kohteissa erilaisissa pintakäsittely- ja viimeistelytehtävissä. Koulutuksessa opitaan sisä- ja ulkomaalausta, tasoite- ja tapetointitöitä sekä pintojen esikäsittelyä ja

korjaamista. Opiskelija perehtyy värioppiin, materiaalien ominaisuuksiin, pintakäsittelyalan määräyksiin ja laadukkaan työn toteuttamiseen. Rakennusmaalari osaa valita kuhunkin kohteeseen sopivat työmenetelmät ja materiaalit sekä toteuttaa työn asiakkaan ja suunnitelmien mukaisesti. Valmistuneet työllistyvät maalaus- ja saneerausalan yrityksiin, korjausrakentamisen kohteisiin sekä erilaisiin myynnin ja asiakaspalvelun tehtäviin.

Pintakäsittelijä, Pintakäsittelyalan perustutkinto, Teollisen pintakäsittelyn ja tuotemaalauksen osaamisalat

Teollisen pintakäsittelyn ja tuotemaalauksen osaamisaloilla opiskelija oppii käsittelemään erilaisia metalli-, puu- ja muita teollisuudessa käytettäviä pintoja. Koulutuksessa perehdytään ruiskumaalaukseen, tuotemaalaukseen, pintojen esikäsittelyyn sekä teollisten pintakäsittelyprosessien toteuttamiseen. Pintakäsittelijä ymmärtää pintakäsittelyn merkityksen tuotteen käyttöiän, ulkonäön, kestävyys ja käyttötarkoituksen kannalta. Opinnot toteutetaan tiiviissä yhteistyössä työelämän kanssa, ja valmistuneet voivat työllistyä monipuolisesti teollisuuden pintakäsittely-, tuotanto-, laatu-, asiakaspalvelu- ja myyntitehtäviin.

Lattianpäällystäjä, Pintakäsittelyalan perustutkinto, lattianpäällystyksen osaamisala

Lattianpäällystäjä on erikoistunut erilaisten lattiarakenteiden pohjatöihin, tasoituksiin ja päällysteiden asentamiseen. Koulutuksessa opitaan asentamaan muun muassa matto-, vinyyli- ja lukkoliitospäällysteitä sekä toteuttamaan laadukkaiden päällystystöiden edellyttämät pohjatyöt. Ammatissa korostuvat tarkkuus, materiaalien tuntemus sekä kyky toteuttaa kestäviä ja turvallisia lattiaratkaisuja erilaisiin kohteisiin. Oppiminen tapahtuu pääosin työelämässä ja oppisopimusympäristöissä. Valmistuneet voivat työllistyä lattia-asennusalan yrityksiin sekä alan myynti-, asiakaspalvelu- ja työjohtotehtäviin.

Salpauksessa pintakäsittelyalan koulutuksen painopiste on rakennusmaalauksen osaamisalassa. Koulutuksessa korostuvat uudis- ja korjausrakentamisen maalaus- ja pintakäsittelytyöt, asiakkaiden kohteissa toteutettavat käytännön työtehtävät sekä työelämälähtöinen oppiminen. Opiskelijat kehittävät osaamistaan monipuolisissa maalaus-, saneeraus- ja pintojen kunnostuskohteissa yhteistyössä alueen yritysten kanssa. Teollisen pintakäsittelyn, tuotemaalauksen ja lattianpäällystyksen opintoja voidaan toteuttaa työelämän tarpeiden ja opiskelijoiden henkilökohtaisten opintopolkujen mukaisesti silloin, kun sopivia työpaikkoja ja oppimisympäristöjä on käytettävissä. Näin opiskelijoille voidaan tarjota joustavia mahdollisuuksia erikoistua erilaisiin pintakäsittelyalan työtehtäviin alueellisen työelämän tarpeet huomioiden.

Puuteollisuuden perustutkinto

Puuteollisuuden perustutkinto antaa valmiudet modernin puutuote- ja puuteollisuuden tuotanto-, valmistus- ja asennustehtäviin. Opiskelija oppii valmistamaan puutuotteita, käyttämään nykyaikaisia tuotantolaitteita ja CNC-ohjattuja koneita sekä toimimaan turvallisesti ja laadukkaasti teollisissa tuotantoympäristöissä. Opinnoissa korostuvat kestävä kehityksen periaatteet, materiaalihakkuus sekä puun merkitys uusiutuvana rakennus- ja valmistusmateriaalina. Oppiminen tapahtuu oppilaitoksen oppimisympäristöissä,

työelämässä ja asiakasprojekteissa. Tutkinto tarjoaa mahdollisuuden siirtyä suoraan työelämään tai jatkaa opintoja ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa.

Puuteollisuuden yhteishaussa Lahden aloituspaikkamäärä oli 5 ja koulutuksessa aloitti 5 opiskelijaa. Ensisijaisia hakijoita oli 8, toiselle sijalle hakeneita 11 ja kolmannelle sijalle hakeneita 9.

Työssäoppimisen ja työllistymisen tilanne ovat molemmat tällä hetkellä heikkoja.

Puuseppä, Puuteollisuuden perustutkinto, Puusepänteollisuuden osaamisala

Puusepänteollisuuden osaamisalalla opiskelija perehtyy kalusteiden, sisustustuotteiden sekä muiden puusepänteollisuuden tuotteiden valmistukseen. Koulutuksessa opitaan käyttämään alan koneita, laitteita ja digitaalisia suunnittelu- ja tuotantojärjestelmiä sekä valmistamaan tuotteita laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Valmistuneet voivat työllistyä esimerkiksi kaluste- ja puusepänteollisuuden tuotanto-, valmistus- ja asennustehtäviin.

Levyprosessinhoitaja, Puuteollisuuden perustutkinto, Puulevyteollisuuden osaamisala

Puulevyteollisuuden osaamisalalla opiskelija oppii puulevyjen valmistukseen liittyvät tuotantoprosessit, laadunhallinnan sekä tuotantolaitteiden käytön. Koulutuksessa painottuvat teollinen valmistus, automaatio, prosessien hallinta ja tuotannon tehokkuus. Valmistuneet voivat työllistyä puulevyteollisuuden tuotanto- ja prosessitehtäviin sekä kunnossapidon ja laadunvalvonnan työtehtäviin.

Sahaprosessinhoitaja, Puuteollisuuden perustutkinto, Sahateollisuuden osaamisala

Sahateollisuuden osaamisalalla opiskelija perehtyy puun jalostamisen prosesseihin sahatavaraksi sekä tuotannon eri työvaiheisiin. Opinnoissa opitaan käyttämään sahateollisuuden tuotantolaitteita, valvomaan tuotantoprosesseja sekä huolehtimaan laadusta ja työturvallisuudesta. Valmistuneet voivat työllistyä sahateollisuuden tuotanto-, käyttö- ja kunnossapitotehtäviin.

Teollisuuspuurakentaja, Puuteollisuuden perustutkinto, Puurakenneteollisuuden osaamisala

Puurakenneteollisuuden osaamisalalla opiskelija oppii valmistamaan erilaisia puurakenteita, rakennuselementtejä ja rakennusosia teollisissa tuotantoympäristöissä. Koulutuksessa yhdistyvät rakennustekninen osaaminen, tuotantoteknologia ja nykyaikaiset valmistusmenetelmät. Valmistuneet voivat työllistyä elementti- ja rakennustuoteteollisuuden tuotanto-, valmistus- ja asennustehtäviin.

Salpauksen painotus

Salpauksessa on toteutuksessa kaikki puuteollisuuden perustutkinnon osaamisalat: puusepänteollisuus, puulevyteollisuus, sahateollisuus sekä puurakenneteollisuus. Tällä hetkellä valtaosa opiskelijoista suuntautuu puusepänteollisuuden osaamisalaan, joka tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia kalusteiden, sisustustuotteiden ja muiden puutuotteiden valmistukseen. Tulevaisuudessa koulutuksen kehittämisessä pyritään vahvistamaan entistä

enemmän myös puurakenneteollisuuden, sahateollisuuden ja puulevyteollisuuden osaamista vastaamaan puualan muuttuvia työvoima- ja osaamistarpeita.

Puurakenneteollisuuden osaamisalaa kehitetään jatkossa tiiviissä yhteistyössä rakennusalan kanssa, sillä koulutuksilla on luonteva yhteys moderniin puurakentamiseen, elementtituotantoon ja työmaavaiheen toteutukseen. Tavoitteena on vahvistaa opiskelijoiden osaamista koko puurakentamisen ketjussa valmistuksesta asennukseen sekä vastata kasvavaan puurakentamisen osaamistarpeeseen.

Puuteollisuuden opinnot tarjoavat erinomaisen väylän myös jatko-opintoihin. Perustutkinnon suorittanut voi hakeutua ammattikorkeakouluun esimerkiksi puuteknologian tai rakennusalan insinöörikoulutukseen ja suunnata opintojaan edelleen puurakentamiseen.

Puuseppä, taideteollisuusalan perustutkinto, puusepäntekijän osaamisala

Taideteollisuusalan puuseppä-koulutuksessa yhdistyvät käsityötaito, muotoilu ja asiakaslähtöinen valmistus. Opiskelija oppii suunnittelemaan ja valmistamaan kalusteita, sisustustuotteita ja muita yksilöllisiä puutuotteita käsityövälineillä ja nykyaikaisilla koneilla. Opinnoissa hyödynnetään myös digitaalisia suunnittelu- ja valmistusmenetelmiä. Valmistuneet voivat työllistyä puuseppäverstaaisiin, mittatilauskalusteiden valmistukseen, sisustus- ja kalustealalle tai yrittäjinä.

Salpauksen painotus

Koulutus toteutetaan tällä hetkellä vain työelämäpainotteisena ja opiskelija tarvitsee alusta asti itselleen yhteistyöyrityksen, jossa opintoja edistetään.

Kiinteistönhoitaja, puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto, kiinteistönhoidon osaamisala

Kiinteistönhoitaja vastaa rakennusten, teknisten järjestelmien ja piha-alueiden toimivuudesta, turvallisuudesta, energiatehokkuudesta ja viihtyisyydestä. Koulutuksessa opitaan huoltamaan, valvomaan ja ylläpitämään kiinteistöjen lämmitys-, vesi-, ilmanvaihto-, sähkö-, automaatio- ja turvallisuusjärjestelmiä sekä tekemään kiinteistöjen päivittäisiä huolto- ja kunnossapitotöitä. Opinnoissa korostuvat tekninen osaaminen, vastuullisuus, asiakaspalvelu, ongelmanratkaisukyky sekä kestävä kehitys mukainen toiminta. Oppiminen tapahtuu käytännönläheisesti oppilaitoksen oppimisympäristöissä sekä työelämässä.

Kiinteistönhoitajan yhteishaussa Lahden aloituspaikkamäärä oli 10 ja koulutuksessa aloitti 10 opiskelijaa. Ensisijaisia hakijoita oli 7, toiselle sijalle hakeneita 9 ja kolmannelle sijalle hakeneita 19.

Työssäoppimisen tilanne on alalla erittäin hyvä ja työllistymistilanne on hyvä.

Valmistuneet voivat työllistyä kiinteistöhuollon, kunnossapidon, kiinteistöpalveluiden sekä kiinteistöjen teknisen ylläpidon tehtäviin. Alan ammattilaisilta vaaditaan yhä enemmän osaamista rakennusautomaatiosta, energiatehokkuudesta sekä rakennusten teknisten järjestelmien kokonaisuuksien hallinnasta.

Salpauksen painotus

Koulutuksen vahvuuksia ovat käytännönläheinen tekemällä oppiminen sekä tiivis yhteistyö alueen kiinteistöalan toimijoiden kanssa. Opiskelijat pääsevät harjoittelemaan aidoissa työympäristöissä rakennusten teknisten järjestelmien käyttöä, huoltoa ja kunnossapitoa sekä ulkoalueiden ylläpitoa.

Kiinteistöhoitajan koulutus sijoittuu luontevasti rakennusalan, talotekniikan ja kiinteistöpalveluiden rajapintaan. Koulutus antaa valmiuksia jatkaa opintoja esimerkiksi kiinteistö-, rakennus-, energia- tai talotekniikan aloilla.

Yhtymähallitus tutustuu kokouksen yhteydessä Vappulan (Helenanpolku 9, Villähde) talotyömaahan.

Rehtori:

Yhtymähallitus merkitsee annetun esittelyn tiedokseen.

Päätös: